

Hét hengelsportmagazine van Fryslân

FISK & WETTER

Fisk&Wetter is een uitgave van Sportvisserij Fryslân

Jeugdevenementen

De jeugdraad van Sportvisserij Fryslân organiseerde in 2018 twee fantastische jeugdevenementen. Op twee locaties in Friesland werd de jeugd vermaakt met een keur aan sportvisserijactiviteiten op én aan het water.

1. Grote Wielen, Leeuwarden

Het eerste evenement vond op 16 juni plaats bij de Grote Wielen nabij Leeuwarden. Om half 10 heette Harrie Holtman de deelnemende kinderen welkom, waarna de jeugd werd opgedeeld in groepen. Die groepen gingen vervolgens om beurten bij de diverse activiteiten langs. Martijn Nederpel wist bij aankomst van de deelnemers direct een prachtige, grote spiegelkarper te vangen. De vangst maakte veel indruk op de kinderen. "Wow, wat een beest!", schreeuwde er een. Een mooiere start van deze dag had niemand durven wensen.

Niet alleen de vis bleek goed los, ook het weer was deze dag nagenoeg perfect. Vooral bij het witvissen werd veel gevangen; de ene na de andere grote brasem kwam in het net. Het prachtige videoverslag dat Omrop Fryslân van deze dag maakte, was diezelfde avond nog op televisie terug te kijken en is inmiddels ook op de website van de omroep te zien. Bij de interviews kreeg een van de kinderen de vraag wat hij zo mooi aan vissen vindt. Zijn uitleg: "Se sitte allegear achter de kompjûter, spultsjes te spyljen. Mar se moatte gewoan ris in kear nei bûten ta gean. Dan sjochst hoe moai as dat fiskjen is."

Portefeuillehouder jeugd Sybrand de Vries beëindigde de dag om 16:00 uur. Unaniem gaven de deelnemers aan het vissen vanuit de boot het leukste onderdeel te vinden. Reden

genoeg voor de jeugdraad om het volgende evenement in Sneek iets aan te passen.

2. Starteiland Sneek

Het jeugdevenement in Sneek, op 15 september op het Starteiland, had een andere dagindeling dan in Leeuwarden. Eén dagdeel was gewijd aan vissen vanuit de boot, het andere dagdeel aan vissen vanaf de oever. Rond half 10 zette het pontje alle fanatieke sportvissertjes over, waarna ze een welkomstwoord kregen en vervolgens in twee groepen werden verdeeld. Eén groep ging met visboten het water op om grote snoeken en snoekbaarzen te vangen, de andere groep kreeg verschillende activiteiten aan wal voorgeschoteld – van streetfishing tot vaste stokvissen en karpervissen. Het vissen met de vaste stok was zeer spectaculair omdat elke minuut wel meerdere vissen werden gevangen.

Om half één kwamen alle kinderen in restaurant Foarûnder samen voor de lunch. De groep die 's ochtends gevist had vanuit de boot, liet veelbelovende foto's zien aan de jeugd die 's middags het

water op ging. Extra aandacht ging uit naar een dikke metersnoek van 108 centimeter. Wat een joekel! Na de lunch werden de groepen omgeruild en kon het middagprogramma beginnen. Ook het middagdeel was een groot succes – vooral voor de bootvisserij, omdat de snoekbaars goed wilde bijten. Verschillende kinderen wisten zo hun eerste snoekbaars of een nieuw persoonlijk record te vangen.

Sportvisserij Fryslân is de jeugdraad zeer dankbaar voor deze dagen en trots op alle vrijwilligers die klaarstaan om de sportvisserij bij jeugd te stimuleren.

Bij de voorplaat

Werner Visser met een snoek uit de Friese wateren.

Calamiteitenteam

Sportvisserij Fryslân heeft in samenwerking met Wetterskip Fryslân enige tijd geleden een speciaal calamiteitenteam opgericht. De vrijwilligers van dit team rukken uit bij meldingen van 'flauwe' of dode vis in het water. Bij de reddings- en ruimacties gebruikt het team onder meer waadpakken, schepnetten en grote waterbakken. Indien nodig wordt gevangen vis naar ander water overgezet.

Het afgelopen jaar heeft het calamiteitenteam een aantal leden zien vertrekken én nieuwe verwelkomd. Om die nieuwe leden te leren kennen en ontwikkelingen door te nemen, kwam het team onlangs bijeen. De bijeenkomst startte op het kantoor van Wetterskip Fryslân, waar Henk Adema een presentatie hield over het Wetterskip en het milieualarmnummer. Peter van Tulden (CVI) vertelde over botulisme bij vissen.

Bittervoorn

Na de presentaties bij Wetterskip Fryslân vertrok het calamiteitenteam naar het bedrijfsgebouw van it Fryske Gea in Gytsjerk. Hier volgde een presentatie van Albert Wester over it Fryske Gea en over bijzondere vissoorten

Het calamiteitenteam, met v.l.n.r. Halbe vd Berg, Dirk Verbruggen, Andy Chin a Foeng, Foeke Visser, Jan vd Werf en Arjen Anthonisse.

in Friesland, zoals bittervoorn. Om deze vissoort te vangen ging het team ter afsluiting van de dag een prachtig natuurgebied van it Fryske Gea in. Iedereen sprak van een nuttige en gezellige bijeenkomst, ook al bleven bijzondere vangsten uit.

Het calamiteitenteam kan worden ingezet na binnengekomen meldingen via het milieu-alarmnummer (058- 212 24 22).

Jarno Veldhuizen: adviseur sportvisserijzaken

Jarno Veldhuizen (25) is sinds 1 augustus adviseur sportvisserijzaken bij zowel Sportvisserij Oost-Nederland als Sportvisserij Fryslân. Veldhuizen – afkomstig uit Eerbeek, een dorp vlak

onder Apeldoorn – begon al op zeer jonge leeftijd met sportvissen en wedstrijdviszen nadat zijn vader hem aangestoken had. In Zwolle volgde hij de opleiding Natuur en Groene ruimte, Sportvisserij en Aquacultuur. Als adviseur sportvisserijzaken heeft Jarno een breed werkveld binnen beide federaties. Bij Sportvisserij Oost-Nederland is hij het eerste aanspreekpunt voor de hengelsportverenigingen binnen rayons 2 en 4 en houdt hij zich bezig met VBC-zaken. Bij Sportvisserij Fryslân is hij secretaris van twee VBC's. Verbroederen, samenwerken en van elkaar leren als federaties en sportvissers vindt Jarno erg belangrijk. Hij wil graag bijdragen aan een duurzame, milieuvriendelijke en toekomstgerichte (sport)visserij.

Nieuwe wedstrijdcoach: Klaas Mozes

Klaas Mozes (45) heeft dit jaar tijdens het NK de vissende jeugd ondersteund als wedstrijdcoach van Sportvisserij Fryslân.

Klaas is sinds 1 september 2018 werkzaam als wedstrijdcoach met als doel om talent in de regio in kaart te brengen en vervolgens te begeleiden richting het nationale wedstrijdviszen. Hij is het gezicht én aanspreekpunt voor wedstrijdvisserij, met name voor de jeugd. Op dit moment buigt Klaas zich over de wedstrijdplanning voor 2019. In de volgende regio-editie van Hét VISblad, die in het voorjaar verschijnt, zal hij zijn plannen uit de doeken doen.

Klaas Mozes, de nieuwe wedstrijdcoach van Sportvisserij Fryslân.

Op stap met Wetterskip Fryslân

De Friese visstand in beeld

Wetterskip Fryslân bracht in september opnieuw de visstand in Friesland in beeld door middel van 'bemonsteringen'. De auteur – werkzaam bij Wetterskip Fryslân – en vier sportvissers van Sportvisserij Fryslân voeren mee.

Tekst: Herman Schuurman • Fotografie: Jan van der Werf

Wetterskip Fryslân houdt al tientallen jaren de meren en waterlopen van Friesland schoon. Doel is gezond water voor de natuur, voor mensen én voor vissen. Daarom onderzoekt het waterschap ook regelmatig de waterkwaliteit, die moet voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Bij dit onderzoek werken we nauw samen met ecologisch onderzoeksbureau ATKB. Om een betrouwbaar beeld te krijgen, vinden de bemonsteringen altijd in dezelfde periode van het jaar plaats. We bevissen zoveel mogelijk soorten water, zowel overdag als 's nachts. Overdag vissen we met de zegen en 'elektro', in de nacht met kuilnetten – grote netten die tussen twee boten worden voortgetrokken. We letten niet alleen op de soorten en aantallen vis, maar ook op de conditie waarin ze verkeren.

Visstand verandert

Opvallend bij de vangsten van september waren onder meer verschillende houtingen.

Daarnaast vingen we diverse alvers en windes. Het is ook te merken dat de visstand verandert; van snoekbaars en brasem naar snoek, baars en rietvoorn. Veel sportvissers vinden dat enigszins jammer, maar aan de andere kant: het is ook leuk om op baars en snoek te vissen. Aanpassen is het devies en sportvissen is sowieso een prachtige sport. Hieronder het verslag van onze tochten.

Zwarte en witte brekken

Op 3 september visten we in de buurt van Sneek de oeverzone af met elektrovisserij. Namens Sportvisserij Fryslân voeren Arjen Antonisse en Sybrand de Vries mee. Erg speciaal natuurlijk, want een bemonstering maak je niet vaak mee. Op de boot van het onderzoeksbureau staat een aggregaat, waaraan schepnetten verbonden zitten. Met elektriciteit trekken we de vis naar het schepnet. Door de lichte schok ontstaat geen schade of onnodige onrust in het water of bij de vissen. Zoals verwacht vingen we vooral veel kleine visjes. Wel viel het grote aantal soorten op: ruisvoorn, baars, kolblei én een grote snoek. Als grote verrassing kwam er zelfs een flinke zeelt van 49 cm boven!

Zelfs meerdere houtingen kwamen bij de bemonsteringen in het net.

Tjeukemeer

Het open water van het Tjeukemeer werd op 11 september met de kuil bevist. Jan van der Werf van Sportvisserij Fryslân was mee om een trek mee te maken. Eenmaal aangekomen bij de boten bleek dat de kuil vast zat aan iets op de bodem. Uiteindelijk kwam het net wel los, maar mét schade – voor reparatie moesten we naar de kant. Vervolgens konden we weer het water op voor een volgende trek. Bij de vangst zat de nodige witvis en een serie mooie snoekbaarzen.

Fikse golven

Op 12 september was de rest van het Tjeukemeer aan de beurt, waarbij ook de auteur meevoer. Helaas was die vergeten om laarzen of een waadpak mee te nemen. Wat een golven op dit meer! Vissend met de elektro langs de rietkragen troffen we een paar scholen met kleinere vis, voornamelijk ruisvoorn, blankvoorn en baars. Daarna was het tijd voor een tweede traject met daarin onder meer een stukje steenstort. De vangst verschilde compleet; kleine en grote paling, snoek, baars, voorn en

zelfs brasem vingen we hier. Een uitzonderlijk grote snoek schoot er helaas net vandoor. Het was een topdag!

WATERSCHAPS- VERKIEZINGEN 2019

Op 20 maart 2019 vinden wederom de waterschapsverkiezingen plaats. De voorbereidingen voor Wetterskip Fryslân zijn reeds in volle gang. Sportvisserij Fryslân schaart zich met name achter Water Natuurlijk, een landelijke vereniging voor en door inwoners die tien jaar geleden is opgericht door Natuurmonumenten, Sportvisserij Nederland, de twaalf provinciale natuur- en milieufederaties, de Vogelbescherming en IVN. Water Natuurlijk heeft geen politieke kleur en is daarmee een bijzondere waterschapspartij. Sportvisserij Fryslân heeft sportvisser Pieter Klaas de Vries uit Bolsward voorgedragen als kandidaat op de verkiezingslijst van Water Natuurlijk. Hij stelt zich op pagina 32 aan jullie voor.

Vissen met de elektro langs de rietkragen.

Wetterskip Fryslân streeft naar een goede en evenwichtige visstand. Daar werken we aan door ons afvalwater te zuiveren en natuurvriendelijke oevers te realiseren. Ook leggen we vistrappen aan en onderhouden we die, zodat vissen het hele jaar door hun paai- én overwinteringsgebieden kunnen bereiken. Dankzij de bemonsteringen weten we of we met ons beheer op de goede weg zitten.

Aangenaam: Pieter de Vries

Pieter en dochter met een spiegelkarpertje.

Op de vraag van het bestuur van HSV Ons Genoegen in Makkum wie zich sterk wilde maken voor evenementen, met name voor de jeugd, stelde Pieter de Vries zich eerder dit jaar beschikbaar. Sindsdien draait hij mee in het bestuur. Tijdens de ledenvergadering van afgelopen voorjaar werd hij tot algemeen bestuurslid benoemd. Daarnaast is Pieter de contactpersoon voor het verenigingsblad 'Fisk & Wetter' van Ons Genoegen.

Tekst: Pieter Klaas de Vries

Als je éénmaal in zo'n lokaal hengelsportbestuur zit, krijg je ook te maken met de federatie – Sportvisserij Fryslân – en raak je met nieuwe mensen in gesprek. Zo sprak ik begin vorig jaar met voorzitter Harrie Holtman van de federatie over de aanstaande waterschapsverkiezingen. Sportvisserij Fryslân zocht daarvoor nog een geschikte kandidaat, iemand met passie voor sportvissen én de nodige politieke 'bagage'. Na diverse gesprekken besloot ik de uitdaging aan te gaan.

Stem van sportvissers

Als vertegenwoordiger van de federatie hoefde ik niet te solliciteren bij de vertrouwenscommissie

van Water Natuurlijk; mijn CV doorgeven was voldoende. Wel moest die commissie nog mijn plek op de kieslijst bepalen, die vervolgens in de ledenvergadering moest worden bekrachtigd. Daar kwam voor mij plek vijf uit – een prima uitgangspositie maar niet automatisch een plek in het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân. De federatie en ik zullen dus aan de bak moeten om voorkeurstemmen te halen om daarmee onze stem en die van Friese sportvissers te laten doorklinken in het waterschap.

Allrounder

In vogelvlucht over mijzelf: ik ben geboren in 1968, getrouwd met Hinke, vader van Amber en

pleegvader van meerdere kinderen. Ik woon in Bolsward. In het dagelijks leven ben ik ICT'er en daarnaast voor de derde periode raadslid in de gemeente Súdwest-Fryslân. Als voorzitter van de auditcommissie zit ik in mijn tweede periode. Qua sportvissen beschouw ik mijzelf als een allrounder. Met mijn buurmannen mag ik graag met de vaste stok voortjes en brasems vangen, maar ik ga ook graag op zoek naar karpers in de buurt. Ik houd ook van vliegvisserij tussen de 'pompeblêden' en van actief 'jagen' op snoek en baars met de spinhengel. Vissen draait voor mij om buiten zijn, genieten van het weer in alle soorten, mijn hoofd leegmaken en mijn batterij opladen om de dagelijkse sleur weer aan te kunnen. Het werkt perfect en zou wat mij betreft in het basispakket van elke zorgverzekeraar moeten zitten.

VIScoach en -meester

Sinds kort ben ik naast VIScoach ook VISmeester geworden en zet ik mij in om kinderen op de basisscholen (groep 7/8) het plezier in vissen bij te brengen. Ik vind het belangrijk dat we onze jeugd weer meer naar buiten krijgen. Hiermee is de verbinding met het Wetterskip ook weer gelegd, want aan de waterkant ervaren kinderen hoe belangrijk water überhaupt voor ons is.

Stem op Pieter!

Wil jij als sportvisser graag je belangen verdedigd zien in het waterschap? Stem dan op 19 maart 2019 tijdens de Wetterskip verkiezingen op de partij 'Water Natuurlijk' en vervolgens op kandidaat Pieter de Vries.

Aanleg en onderhoud visvoorzieningen

Vissteiger in het Dokkumer Diep.

Sportvisserij Fryslân wil dat de wateren in Friesland goed, maar vooral veilig toegankelijk zijn voor elke sportvisser. Daarom heeft Friesland er de afgelopen maanden opnieuw een aantal prachtige sportvisserijvoorzieningen bij gekregen. Zowel voor recreatieve sportvissers als wedstrijdvisser zijn verspreid door de provincie meerdere steigers en visplaatsen aangelegd.

Tekst: Tamme Smit

In goede samenwerking met de gemeente Dongeradeel zijn in mei in het Tolhuispark van Dokkum vier prachtige, eenvoudige visplaatsen aangelegd. De plekken zijn zeer geschikt voor karpervissers, maar ook voor jeugdige en struinende (roof)vissers. De oevers rondom deze visrijke vijverpartij waren slecht begaanbaar vanwege afkalvende oevers en brede rietkragen. De visplaatsen zijn gerealiseerd door een zogenaamde walbeschoeiing in U-profiel ongeveer vijf meter het water in te plaatsen. Sportvissers kunnen nu langs de rietkraag en de watervegetatie vissen. Dat was voor dit water een grote wens.

Steiger opgekapt

Aan het Dokkumer Diep nabij Dokkumer Nieuwe Zijlen is in juli na goed overleg met Staatsbosbeheer een oude, vervallen visplaats gerenoveerd. Deze vissteiger, die vooral recreatief werd gebruikt, was niet meer veilig door de volledig weggespoelde grond en de verzakte walbeschoeiing. Deze renovatie was hard nodig omdat dit één van de weinige locaties in het Lauwersmeergebied is waar je vanaf de kant kunt vissen. De steiger wordt inmiddels weer volop gebruikt en volgens de verhalen worden er veel uitzonderlijk grote blankvoorns gevangen

Het gebruik van deze steiger is dus zeker het proberen waard.

Ballensvaart

De Ballensvaart tussen Deinum en Menaldum is een prachtige, visrijke kleivaart met karakteris-

tieke Friese landerijen aan weerszijden van het water. Het landschap maakt het vissen hier tot een beleving op zich, maar helaas zijn de oevers slecht bereikbaar. Langs de weg in Aldlân zijn daarom dit najaar drie steigers voor de recreatieve sportvisser aangelegd. Ook wedstrijdvisser kunnen inmiddels beter aan de vaart terecht.

Groter wedstrijdparcours

Aan het PM-kanaal bij Kootstertille zijn maar liefst 44 nieuwe vissteigers aangelegd. Hierbij is gekozen voor zogenaamde 'schanskorven' steigers omdat deze landschappelijk goed in het gebied passen en relatief onderhoudsvriendelijk zijn. De steigers zijn direct intensief in gebruik genomen. Dankzij de aanleg van de ontsluitingsweg tussen Kootstertille en Schuilenburg kan het wedstrijdparcours aan het kanaal ook worden uitgebreid. Een aanwinst voor de lokale, regionale en landelijke wedstrijdvisserij.

Meer onderhoud

Naast bovenstaande projecten houdt de federatie ook reeds bestaande voorzieningen tegen het licht. Zo hebben verschillende visplaatsen in 2018 een onderhoudsbeurt gekregen en worden diverse voorzieningen de komende periode onder handen genomen. Dit alles in het belang van goede, veilig bereikbare visoevers in Fryslân.

Vissteiger in het Tolhuispark.

Terugblik Week van de Biologie

Vierhonderd kinderen op visles bij Woudagemaal Lemmer

Dna uit kiwi's isoleren, bodemdiertjes zoeken en voor het eerst van je leven cellen bekijken onder de microscoop: zeker tienduizend kinderen in Nederland kwamen tijdens de Week van de Biologie (begin oktober) meer te weten over het leven om hen heen. Universiteiten, musea, scholen, natuurorganisaties, waterschappen en bedrijven met biologische kennis organiseerden in totaal maar liefst 186 activiteiten. Niet alleen kinderen, maar ook volwassenen kwamen aan hun trekken.

Eén van deze activiteiten vond plaats op een fantastische locatie: het Woudagemaal bij Lemmer. In het bezoekerscentrum van het gemaal maakten kinderen van groep 7 en 8 kennis met de verschillende vissen die in onze wateren leven, het herkennen van de verschillende vissen en het belang van zuurstofplanten. Dat een visles de mooiste kennismaking is met vissen en de sportvisserij, bleek ook wel uit de inschrijvingen

Theorieles van vismeester Jan.

bij scholen. Die gingen zo snel dat de gehele week in een mum van tijd vol zat.

Luid gejuich

Ruim vierhonderd kinderen van zestien verschillende scholen namen vol enthousiasme deel aan de vislessen van vismeester Jan van der Werf. Die kreeg daarbij ondersteuning van vrijwilligers van de lokale hengelsportvereniging Lemmer. Terwijl Jan in het ene lokaal alles vertelde over de verschillende vissoorten, de herkenning daarvan en het omgaan met sportvismateriaal en gevangen vis, was in de filmzaal een prachtige film te zien over de toekomstige Vismigratierivier in de Afsluitdijk. Kinderen kregen ook uitleg over visvriendelijke gemalen en vispassages. Na de theorie haastten de kinderen zich naar de vijver rondom en onder het bezoekerscentrum waar leden van HSV Lemmer voor iedereen een hengeltje hadden klaargelegd.

Zo nu en dan werd onder luid gejuich een visje gevangen en liefdevol teruggezet.

Positief ontvangen

De prachtige samenwerking van Wetterskip Fryslân, het bezoekerscentrum, Sportvisserij Fryslân en de vrijwilligers van HSV Lemmer werd zeer positief ontvangen door de deelnemende scholen en enthousiaste kinderen en was daarmee een groot succes. Op naar de tweede editie van De Week van de Biologie van 1 tot en met 7 oktober 2019!

Colofon

Redactie en postadres:
Sportvisserij Fryslân
Biensma 27, 9001 XZ Grou

Telefoon: **0566 - 62 44 55**
E-mail: **info@visseninfriesland.nl**
Website: **www.visseninfriesland.nl**

Ir. D.F. Woudagemaal

Het Ir. D.F. Woudagemaal is het grootste nog werkende stoomgemaal ter wereld en in eigendom van Wetterskip Fryslân. Gemiddeld twee keer per jaar wordt het gemaal onder stoom gebracht om het bedienende personeel in de praktijk op te leiden – een magistrale beleving. Stoom, water en architectuur komen tijdens dit spektakel samen.

Kijk voor meer info op: www.woudagemaal.nl